

SKÅ~IVÃ•NCI VERSUS SÅ®VIÄŒKY

StÅ™eda, 28 prosinec 2022

Jsou dva typy lidÃ-. Jedni, kteÅ™Ã- rÃ¡jno vstÃ¡vajÃ- plni energie, majÃ- dobrou nÃ¡ladu, bez problÃ©mÅ- jdou bÃ›hat, cviÃ•it nechystajÃ- snÃ-dani, se nazÃ½vajÃ- skÅ™ivani. DruzÃ-, ti, co majÃ- rÃ¡jno problÃ©m doplatit se i ke kÃ¡jovaru, jsou sovy. Ano, sovy tuhle Ã½st dne upÅ™Ã-mnÃ- nesnÃ¡jejÃ- a nejradÃ¡ji by ji ÅºoplňÃ- zruÅ¡ily. Naopak odpoledne a veÃ•er oÅ¾Ã-vajÃ-, zaÅ½t velmi produktivnÃ- a vydrÅ¾Ã- se koncentrovat aÅ¾ dluho do noci. V tu dobu ovÅ¡em skÅ™ivani uÅ¾ dÃ¡jvno tvrdÃ> spÅ™.

Zda jste skÅ™ivani nebo sovy, pravdÃ> podobnÃ> vÃ-te

dÃ¡jvno. JednÃ¡ se totiÅ¾e o vrozenÃ© biologickÃ© nastavenÃ-, kterÃ© nelze Å¾dnÃ½m trÃ©ninkem mÄ›nit. RannÃ- typy mÃ-vajÃ- nejvyÅ¡ejÃ- hladiny kortizolu, hormonu, kterÃ½ ovlivÃ¾uje vÃ½konnost, hned po probuzenÃ-. Jejich tÄ›lesnÃ¡ i psychickÃ¡ vÃ½konnost vrcholÃ- kolem poledne. NenÃ- to ale jen vztah ke spÃ¡nku a vstÃ¡vÃ¡nÃ-, co vÃ¡jÃ- biorytmus ovlivÃ¾uje a Ä•Ã-m se oba tito ÅžptÃ¡ci vÃ¡jÃ- vzÃ¡jemnÃ> liÅ¡tÃ-.

Okolo deseti procent populace spadÃ¡ pod

rannÃ- ptÃ¡čata, sovy je kolem pÄ›tiny, zbytek se nachÃ¡zÃ- nÃ›kde mezi. Pravda je, Å¾e Ä•lovÃ>k se mÅ-Å¾e adaptovat, ale svÃ© predispozici neunikne. BiologickÃ½ rytmus Å™Ã-dÃ-cÃ- pocit Åºavy, bdÃ>lost a spÃ¡nek dle vÃ›dcÃ- mÅ-Å¾eme ovlivnit jen nepatrÃ>. NauÄ•te se respektovat svÃ¡j biologickÃ½ rytmus a uvidÃ-te, Å¾e se budete cÃ-tit mnohem lÃ©pe. SkÅ™ivani majÃ- sklon k perfekcionismu. MusÃ- mÃ-t plÃ¡n! Å patnÃ> se proto vyrovnÃ¡vajÃ- s tÃ-m, kdyÅ¾ vÃ¡jecho nebÄ›Å¾Ã- dle jejich pÅ™edstav o sprÃ¡vnosti, a tak nezÅ™Ã-dka trpÃ- frustracemi a pocity vyÄ•erpanosti. Jejich vÃ½hodou ale je, Å¾e dovedou Åºkoly dotahovat do konce a jednÃ¡ se obvykle o jedince s vysokou ÅºrovnÃ- zodpovÃ¤dnosti. Sovy naopak jen tak nÃ¡jakÃ- nedokonalost nerozhodÃ-, tÃ-m pÃ¡jdem bÃ½vajÃ- vÃ-ce takÅ™Ã-kajÃ-c Åžv pohodÃ>áce. NelÃ¡jmou si hlavu s kaÅ¾dou prkotinou, dÃ-ky Ä•emuÅ¾ se dokÃ¡Å¾ou lÃ©pe soustÃ™edit na Åºkoly, kterÃ© berou jako svoje priority. Na druhÃ© stranÃ> jsou o dost impulzivnÃ>jÃ- a majÃ- potÃ™ebu stÃ¡le hledat novinky, takÅ¾e je ledacos mÅ-Å¾e pÅ™estat rychle bavit.

Mozky sov totiÅ¾e ve srovnÃ¡nÃ- s mozky skÅ™ivaniÅ- vykazujÃ- urÃ•itÃ© odliÅ¡nosti, kterÃ© mohou pÅ™edstavovat nevÃ½hodu vzhledem k omezenÃ-m plynoucÃ-m z reÅ¾imu normÃ¡lnÃ-ho pracovnÃ-ho dne. Jedinci, jimÅ¾ vnitÅ™nÃ- hodiny diktujÃ-, aby chodili spÃ¡t a vstÃ¡vali velmi pozdÃ> (prÅ™mÄ›rnÃ½ Ä•as usnutÃ- 2:30 a prÅ™mÄ›rnÃ½ Ä•as probuzenÃ- 10:15), majÃ- niÅ¾ejÃ- propojitelnost jednotlivÃ½ch oblastÃ-m mozku v jeho klidovÃ© stavu, a to konkrÃ©tnÃ> tÃ›ch, jeÅ¾ jsou spojeny s udrÅ¾ovÃ¡nÃ-m vÃ›domÃ-.

Nesoulad mezi osobnÃ-m biologickÃ½m Ä•asem a

spoleÄ•enskÃ½m Ä•asem, kterÃ½ vÃ›tÃ¡ina z nÃ¡s zaÅ¾ila formou Ä•asovÃ©ho posunu pÅ™i cestovÃ¡nÃ- letadlem, je obvyklÃ½m problÃ©mem sov, kterÃ© se pokouÅ¡ejÃ- pÅ™izpÅ™sobit normÃ¡lnÃ-mu pracovnÃ-mu dni Å“ a jsou tak vystaveny kognitivnÃ-mu znevÃ½hodnÃ>nÃ-, jsou-li nuteny se tÃ›mto nÃ¡tlakÃ-m pÅ™izpÅ™sobovat. ObecnÃ> se Ä•astÃ›ji mezi sovami nachÃ¡zejÃ- mimoÅ™dnÃ> inteligentnÃ- a talentovanÃ- jedinci. NicmÃ©nÃ> to rozhodnÃ> nenÃ- automaticky spojeno s vÃ›tÃ¡inÃ- ÅºpÃ¡Å¡nostÃ- v profesnÃ-m Å¾ivotÃ>. SkÅ™ivani totiÅ¾e bÃ½vajÃ- mnohem vytrvalejÃ- a svÃ© ÅºpÃ¡chy si dovedou obstarat usilovnou pracÃ-.

Jste sova, nebo
skávivajnek?

Jak zvlájdáte
součít - s "opáčnou nájtuou"?

KUDLANKA,

stoprocentná sova